
Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Rosa

2023

Om skabelonen

Denne skabelon henvender sig til jer, som er ledere og medarbejdere i dagtilbud.

Formålet med skabelonen er at inspirere og understøtte jeres skriftlige evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan. Den skal gennemføres mindst hvert andet år. Det er **ikke** et lovkrav, at I benytter denne skabelon.

Den lovgivningsmæssige ramme for udarbejdelse og evaluering af den lokale pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven med tilhørende bekendtgørelse, der er udfoldet i Børne- og Undervisningsministeriets publikation [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, 2018](#).

Vær opmærksom på:

- Den primære målgruppe for den skriftlige evaluering er jer selv og forældrene i jeres dagtilbud
- Det er et krav, at I reviderer jeres skriftlige læreplan på baggrund af evalueringen, hvis evalueringen skulle give anledning til ændringer eller justeringer.
- Fokus i evalueringen er på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes udbytte, dvs. hvorvidt og hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter trivsel, læring, udvikling og dannelse for alle børn.
- Evalueringen skal offentliggøres.

Denne skabelon indeholder alle de lovmæssige krav til evalueringen. Lovkravene finder I i de to midterste afsnit "Evaluering og dokumentation" og "Inddragelse af forældrebestyrelsen". Skabelonen indeholder desuden spørgsmål, som kan støtte jeres evalueringsproces samt jeres fremadrettede arbejde med løbende at revidere den skriftlige læreplan.

[Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#)

Brug af skabelonen

Når I udfylder skabelonen, skal I klikke på *skrivefeltet*. I kan fremhæve tekster og indsætte billeder.

I kan slette denne side ved at markere teksten og billedet og trykke *delete*. I kan også slette den sidste side, hvis I ønsker det.

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.”

”Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Vi har i vuggestuen haft fokus på organisering af dagligdagen og fokus på læringspotentiale i hverdagsrutiner: så som at tage tøj på og af i garderoben, selvhjulpethed på badeværelset og ved måltidet. Vi oplever at det giver børnene fællesskabsfølelse, styrker deres selvtillid og selvværd.

Vi har også haft fokus på små grupper og legezoner. Vi har etableret flere legezoner i huset som bliver brugt til planlagte aktiviteter og som giver børnene mulighed for at sætte aktiviteter i gang på egen initiativ.

Vi har både haft fokus på det indendørs- og udendørs læringsmiljø. Der skal være mulighed for de samme aktiviteter begge steder. Eksempel: Legolodser, dyr og bøger kommer med på legepladsen og blade, levende dyr og sne kan komme med ind på stuerne.

Vi har i børnehaven over de sidste to år haft stort fokus på organisering af hverdagen og hverdagens strukturer. Dette er blandt andet opnået ved at have 14 dages- eller månedsplaner for de enkelte stuer/teams. På disse månedsplaner har vi planlagt hvilke aktiviteter vi vil arbejde med den kommende måned, samt delt børnene op i grupper. Disse

grupper er blevet delt efter forskellige principper, afhængig af tid på året, temaet for aktiviteterne samt den enkelte børnegruppe. Det har været vigtigt i disse månedsplaner at der var flere små aktiviteter hver dag, så vi på den måde har haft børnene i mindre grupper. Dette fordi at vi har erfaret, at børn trives og lære bedst, når de er i små grupper med en nærværende voksen.

Derudover har der været et stort fokus på det fysiske læringsmiljø for børnene, både indenfor og udenfor. Vi har bestræbt os på at få skabt en masse små læringsmiljøer og legezoner inde på hver enkelt stue. Flere steder har vi også taget gangarealet i brug. Et eksempel på dette er vores Legohjørne, hvor det er helt tydeligt at der er lagt op til konstruktionsleg med Lego. Et andet eksempel er et køkkenhjørne, hvor der både er køkken, et lille bord med stole til, duge til bordet, en masse madvarer og service, samt et kokkeforklæde og kokkehue. På den måde inviterer vi børnene til leg og gør det tydeligt for dem hvad de kan bruge netop dette sted til.

I og med at der er kommet flere små legezoner oplever vi også at børnene er gode til at fordele sig rundt på stuerne/i huset. Det gør det ligeledes lettere at planlægge små aktiviteter med børnene, da der er flere steder at gå hen med dem.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Vi har brugt redskab til selvevaluering fra EVA på stuemøderne og afdelingsmøderne. I kan se et eksempel på dette længere nede i evalueringen.

Vi har derudover anvendt SMTTE-modellen og TOPI.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Vi har haft oplæg fra vores pædagogiske konsulent i forbindelse med vores KIDS-forløb, som er blevet afsluttet i foråret. Oplægget handlede om legezoner, læringsmiljø og fokus på små grupper.

Vi har også haft oplæg fra en arkitekt, som handlede om hvordan æstetik og indretning bidrager til børnenes læring.

Vi har i løbet af året arbejdet med forskellige læreplanstemaer, men de har naturligvis også overlappet hinanden flere gange. Vi har for nyligt haft fokus på sprog. Rosa har gode udendørs faciliteter, som vi har brugt i vores arbejde med temaet om natur, udeliv og science. Vi har arbejdet forskelligt med temaet fra stue til stue, men er blevet inspireret af hinanden og hinandens ideer og aktiviteter.

Et eksempel på sprogforløb fra vuggestuen, som er også sendt ud til forældrene i et nyhedsbrev.

Sprog:

Som de fleste af jer ved, har vi særligt fokus på det sproglige arbejde i hele vuggestuen. Vi har bl.a. lavet fælles mål-ord, sætter ord på alle handlinger/alt hvad vi gør, og laver dialogisk læsning. Og heldigvis er jeres børn rigtig glade for at læse. I den dialogiske læsning har vi primært læst bogen "En

dag i vuggestuen, Smørklatten". Til den bog har vi en kasse med forskellige rekvisitter som går igen i fortællingen. Derudover har vi læst bogen "Den sultne larve aldrig mæt", som alle børn er utrolig glade for. I bogen spiser larven sig igennem en masse frugter, kage,

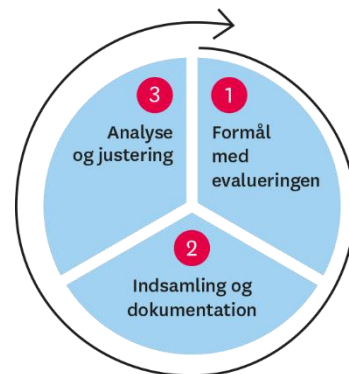

pølser mm. og vokser sig til sidst tyk og fed og bliver herefter til en smuk sommerfugl, som vi slutter af med at synge om. En medarbejder har til bogen hæklet et æble, en pære, en appelsin, en blomme og et jordbær samt en lille og stor larve. Vi har haft kållarver boende i et net inde på stuen hvor de lagde sig i pupper. Vi har ventet med spænding på, at de skulle blive til sommerfugle, men havde desværre ingen held. Børnene er generelt rigtig me-

get til stede når vi læser, og vi oplever at de nyder det i fulde drag og at de udvikler sig sprogligt.

I børnehaven har vi blandt andet arbejdet med sprog hjælp af rim og remser. Alle stuer fik til opgave at de som minimum en gang om dagen skulle bruge rim og remser, hvordan de gjorde var op til den enkelte stue. Flere stuer valgte at implementerer det endnu tydeligere i samlingen, hvor andre valgte at implementere det som en del af frokost og efter frokost. Derudover har vi haft en udefra til at lære alle pædagogerne i børnehaven, hvordan vi sprogvurderer børn samt hvornår det er relevant at gøre.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Da vi i Rosa, har haft fokus på aktiviteter i små grupper og børnenes læring i disse aktiviteter, har vi valgt at evaluere en aktivitet med en lille gruppe børn i vuggestuen.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Evaluering af "Vandleg på badeværelset"
gruppe på 4-5 børn på ca. 1½ år

Hvordan gik aktiviteten?

Til at starte med var det meget individuel leg. Det blev meget voksenstyret, for at hvert enkelte barn kunne se hvad de skulle. Der var mindre voksenstyring til sidst, da de mere blev inspireret af hinanden og hjalp med at tømme hinandens baljer mm. Der skulle fra start være flere regler, for at hjælpe dem mod målene. Jo større fællesskab, jo mere fri leg og plasken.

Hvad har vi lært?

Det var egentlig målet, at lave aktiviteten 1-2 gange om ugen, men det gik desværre lidt i stå og vi måtte starte lidt forfra, pga. sommerferien. Til gengæld er det en nem aktivitet at lave, også spontant. Der er ikke meget forberedelse, ud over lidt legetøj og et par baljer. Det er godt for inklusion af alle. Der er ingen begrænsning pga sprog, motorik, alder mm.

Konklusion:

Alle har sagt udtryk som "au" og "Uh" når de har mærket varmt og koldt vand. Men også når vi bl.a. spiser koldt og varm mad. 2 ud af 5 børn har sagt "au varmt" og "uh koldt" De er alle blevet bedre til at vente på tur, og deles om vand, baljer, vandstråle og legetøj. Børnene er blevet opmærksomme på hvis de kom til at plaske på hinanden, og gået helt tæt på for at se om den anden var ok.

Den pigegruppe vi har i den alder, har tidligere haft udfordringer ved at dele og lege med de samme ting. Med hjælp begyndte de at kigge på hinanden og det blev til parallelleg og endte med godt samspil børnene imellem. Nu har de haft god tid til at se og at lærer af

hinanden. Det kan ses i andre sammenhæng. De hjælper og giver plads ved andre aktiviteter. F.eks. læser bog sammen, deler biler, løber efter hinanden i leg og laver sandkæger til hinanden.

Vi er kommet godt i mål.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Vi lærte bl.a. at gruppesammensætninger skal variere. Vi er blevet bekræftet i, at børn skal have mulighed for at være en del af store og små fællesskaber. I planlagte aktiviteter som foregår i små grupper, er der mere tid til det enkelte barn og der er flere muligheder for læring, trivsel og udvikling. Vi kan se på børnene, at de er mere modtagelige for input fra voksne, og selv kommer med flere input til dagen, når de er i små grupper. Det er lettere at følge barnets initiativ og barnets spor, når børnene er i en lille gruppe med en nærværende voksen.

Vi har ligeledes lært, at de små legezoner er vigtige for børns evne til at finde på og fastholde deres lege, da de ikke bliver forstyrret af hinanden i samme omfang. Det er lettere for børnene at finde på en leg, hvis det er tydeligt hvad der er at gøre godt med.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Vi er blevet bekræftet i at vi i vores pædagogiske praksis fremadrettet skal arbejde med små grupper: der er mere tid til det enkelte barn i små grupper, der er mere læring og fordybelse i små grupper. Vi fandt også ud af, at vi godt kan blande børn på tværs af alder og køn, da det giver dem mulighed for at spejle sig i hinanden på en anden måde. Vi er blevet opmærksomme på, at vi skal fokusere mere på det pædagogiske indhold i små dagligdagsrutiner og aktiviteter. Vigtigheden af en organiseret hverdag er ligeledes blevet tydeligere for os. Det giver både pædagoger, børn og forældre ro at de ved hvad der skal ske den pågældende dag. På den måde kan forældrene også nemmere snakke sig ind i barnets dag, hvis de ved hvad der er foregået/skal foregå.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

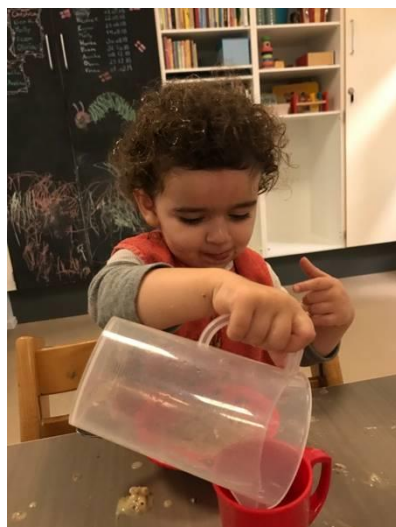

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Forældrerådet har ikke været en aktiv del af evalueringen, men har løbende været orienteret omkring den pædagogiske praksis i Rosa. Der bliver kommunikeret med forældrene via Kbh barn og Aula i form af nyhedsbreve, ca. en gang om måneden, dagbøger med tekst og billeder samt opdateringer fra ledelsen.

Et eksempel på Nyhedsbrev om Selvhjulpethed:

Børnenes selvhjulpethed er også noget, som vi har stort fokus på i hele huset og et sted hvor der er stor fremgang. Det fremgår f.eks. i spisesituationer, hvor de bl.a. selv hælder vand op og hjælper med at tage af bordet og der er kommet en stor interesse for at få en klud og hjælpe med at vaske HELE stuen efter måltiderne. Selvhjulpethed er også når vi skal klædes af og på i garderoben. De henter selv deres sko og tøj og sætter sig på tæppet hvor vi hjælper dem. På badeværelset spejler de sig og hjælper hinanden med at tage tøj af, hente ble og smide den gamle ud, side eller kigge på toilettet, samt tage sæben og vaske hænderne. Dette skal selvfølgelig gerne føre hen til at børnene får en større lyst og selvtillid i deres hverdag, også når de kommer hjem.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Vi vil i Rosa gerne fremadrettet arbejde mere ud fra et fælles tema, som går på tværs af institutionen. Disse temaer kommer til at følge et årshjul. Til hvert tema vil vi udarbejde en inspirationskatalog med forslag til de forskellige aktiviteter, man kan planlægge med sin børnegruppe. På den måde kan vi også i højere grad sparre med hinanden om de enkelte temaer, gøre brug af hinandens kompetencer og inspirere hinanden.

Vi vil gerne fortsætte arbejdet med de små grupper, hvor planlægning og systematik er en essentiel del af det, for at få det til at lykkes. Vi vil på stuerne med udgangspunkt i et overordnet tema udarbejde en SMTTE-model for stuens børnegruppe og en aktivitetsplan for 14 dage eller en måned.

Derudover vil praksisfortællinger være noget, som vi vil gøre mere brug af fremadrettet. Disse praksisfortællinger kan man dele med blandt andet forældrene, men især forældrerådet og på den måde inddrage dem yderligere i vores hverdag og arbejdsgange.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Vi vil i den kommende periode bruge SMTTE modellen i forbindelse med planlægning af aktiviteter, til hverdagsrutiner og for at fremme trivsel og udvikling hos det enkelte barn.

Vi vil have fokus på systematik og struktur i den pædagogiske praksis, hvor alle stuer vil udarbejde en SMTTE og planlægge aktiviteter ud fra det pågældende tema og til evaluering. Disse SMTTE-modeller vil blive delt med forældrene, så de er inddraget i den pædagogiske praksis samt vores tanker omkring vores organisering.

Vi vil sørge for at der er god tid til at udfylde TOPI 2 gange om året. Inden udfyldningen vil der være et lille oplæg fra vores pædagogiske konsulent omkring TOPI, på den måde sikrer vi, at den bliver udfyldt mere ensartet. På den måde strømliner vi resultaterne og gør at vi i højere grad kan bruge dem i vores hverdag og planlægning.

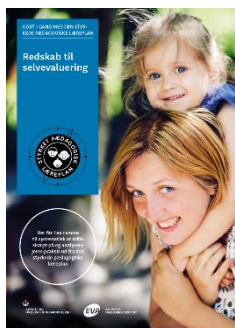
Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Vi har erfaret fra de tidligere evalueringer, at der er god læring hos både personalet samt børnene, når vi arbejder med det samme tema på tværs af huset. Dette er en af grundene til, at vi fremadrettet vil arbejde med et årshjul, hvor både læreplanstemaerne og huset traditioner indgår.

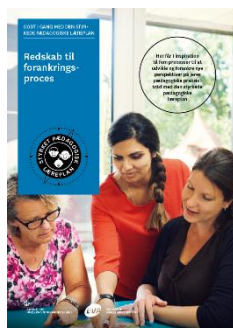
Vi vil i højere grad få det indskrevet i vores pædagogiske læreplan hvordan vi arbejder med læreplanstemaerne, samt hvordan vi organiserer vores hverdag. Dette kan blandt andet være med storegruppen i børnehaven, hvor vi vil skrive ned, hvordan vi arbejder med den og hvorfor vi gør som vi gør.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med evalueringskultur og den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige understøttende materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Podcastserien Børnehøjde er en faglig podcast om pædagogik og læreplan. Andet tema i serien sætter i tre afsnit fokus på evalueringskultur. Til temaet findes et dialogkort med spørgsmål til refleksion.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

© 2020
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Undervisningsministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC